

KURJER WILEŃSKI

„Tam“ i „tutaj“ Znamienne porównanie

Tygodnik „Vairas“ zajął się porównaniem sytuacji, w jakiej Polacy żyją w okupacji niemieckiej i... w Litwie. Zebrał w tym celu bukiet najjaskrawszych kwiatków z życia Warszawy i zestawił je z sielankowością życia wileńskiego.

Jakże jest „tam“, t. zn. w Warszawie podług „Vairas’a“?

„W Warszawie nie ma żadnej szkoły polskiej, w księgarni — żadnej książki polskiej... żadnego życia kulturalnego i politycznego... Z Poznania do niedawna miasta najbardziej polskiego, dziś zrobiono miasto całkiem niemieckie... W Łodzi wszystkie szkoły oddane zostały Niemcom... W Warszawie w jednym mieszkaniu mieszka kilka rodzin, a w jednym pokoju 5—6 osób... Wychodzi tylko jeden przez Niemców wydawany dziennik, wiele kościołów jest zamkniętych z powodu agitacji, prowadzonej przez księży itd. itd.“

Tak wygląda „tam“ — pisze „Vairas“. A jak jest „tu“?

„W Wilnie żywność jest tania i w ilości dostatecznej, są dwie polskie gazety, przez samych Polaków wydawane, nauka w szkołach odbywa się normalnie mimo, że uczniowie Polacy zrobili strajk z powodu upaństwowienia polskich gimnazjów, teatry polskie są czynne, arcyb. Jędrzykowski ze swoją Kurją nie zamierza przerwać swojej prowokacyjnej polonizacyjnej roboty itd. itd.“

Mogliśmy bez trudu dodać czarnych barw, do obrazu życia polskiego pod okupacją nakreślonego przez „Vairas“. Faktów jeszcze bardziej wymownych nie zabraknie. Cały naród polski, gdziekolwiek synowie jego po świecie są rozsiani, zdaje sobie sprawę z celów tej wojny, które są w stosunku do niego zamierzane. Wie on co się dziś dzieje w pojęciu „wojny totalnej“.

Ale ktożby przeczył, że położenie Polaków w Warszawie czy Krakowie, a w Wilnie — to dwie całkiem różne rzeczy. Więcej nawet — to są rzeczy nieporównywalne. Ani pod względem prawnym, ani pod względem faktycznym. Pomiędzy Polską a Niemcami toczy się wojna, której nadano ze strony niemieckiej cechy wojny totalnej, wojny mającej zniszczyć przeciwnika, wytępić wszystkie źródła jego energii, jego żywych i twórczych sił.

Litwa, natomiast, jest dotychczas państwem w tej wojnie neutralnym. Polaków, którzy się okazali na jej terytorium, nie miała zapewne za stronę wojującą, lecz bądź za swoich obywateli, bądź za uchodźców z terytorium państwa wojującego,

które zostało okupowane przez drugą stronę.

Niemcy postępują z Polakami jak z ludnością okupowanego terenu, odrzucając przytem całkowicie wszelkie odpowiednie przepisy prawa międzynarodowego. Litwa ma doczynienia z własnymi obywatelami, lub z uchodźcami i respektuje te przepisy, które jej obowiązują, jako państwa neutralnego, dotyczą.

Jakże może być w tych warunkach wartość porównania, które przeprowadza „Vairas“ w latwym do odgadnięcia celu?

Wdzięczność jest uczuciem, która powstaje w sercu ludzkim samoczynnie. U Polaków, którzy doznali gościnności litewskiej w ubiegłych miesiącach, uczucie to odzywało się żywo i szczerze. Dawali temu wyraz ich przedstawiciele wobec władz i opinii społecznej przy niejednej okazji.

Ekspedycyjny korpus z Kanady przybył do Angli

LONDYN. (Elta). Prasa brytyjska wita przybycie do Anglii korpusu ekspedycyjnego Kanady. Pisma szeroko opisują przyjazd Kanadyjczyków, podkreślając, że między nimi znajduje się wiele Francuzów. „Times“ przy tem wskazuje, że Kanada udziela pomocy już od początku wojny.

Święta się zbliżają...

We własnym interesie kupców i przemysłowców leży należyte poinformowanie publiczności o dogodnych źródłach zakupu. W okresie wzmożonych obrotów handlowych nieocenione usługi i pomoc stanowią dla handlu i przemysłu ogłoszenia w

Kurjerze Wileńskim

„Samobójstwo“ drugiego statku niemieckiego „Columbus“ był olbrzymem transoceanicznym

32.581 ton pojemności

WASZYNGTON, (Elta). Niemiecki statek „Columbus“ zatopiony został przez załogę po zatrzymaniu go przez krążownik brytyjski.

Krążownik „Tuscaloosa“ przybył na to miejsce gdzie zatonął „Columbus“ zupełnie przypadkowo, odbywając normalne manewry w tej części oceanu. „Columbus“ wyruszył z Vera Cruz w ubiegłą środę, próbując przełamać blokadę. Roosevelt wydał rozkaz przewiezienia załogi okrętu „Columbus“ na wyspę Elli przy Nowym Yorku. Dotychczas nie wiadomo jaki okręt angielski zatrzymał statek niemiecki. Motywy z powodu których „Columbus“ został zatopiony nie są znane.

Wyruszając z Vera Cruz „Columbus“ załadował żywności na 50 dni i 20.000 beczek ropy. Statek ten zbudowany był w 1922 roku i posiadał 32.581 ton pojemności.

Pod względem wielkości w marynarce niemieckiej zajmował trzecie miejsce, po „Bremen“ i „Europa“.

WASZYNGTON. (Elta). Amerykańska straż przybrzeżna doniosła, że do portu Everglades na Florydzie wpłynął statek niemiecki „Arauca“. Statek ten wczoraj chciał umknąć od krążownika angielskiego, który według doniesień straży przybrzeżnej daly ostrzegawczy wystrzał.

23 statki

LONDYN (Elta). Po zatopieniu „Columbus“ liczba statków niemieckich zatopionych przez własne załogi wynosi 23. Statki te zatopione zostały w obawie przed ich konfiskatą przez Anglię. Tonaż tych statków wynosi 139.483 tony. Pozatym Francja i Anglia zatrzymały 19 statków niemieckich o łącznym tonażu 89.218.

100.000 pezów

BUENOS AIRES. (Elta.) W-g wiadomości Reutera rząd argentyński wypłacać będzie internowanej załodze „Graf von Spee“ przeszło 100.000 pezów miesięcznie. Załoga internowana prawdopodobnie będzie w bazie morskiej Puerto Belgrano lub na zmilitaryzowanej wyspie Martin Garcia. Załoga korzystać będzie z pewnych udogodnień. Oficerowie „Graf von Spee“ po daniu przez nich słowa honoru że nie będą uciekać, będą mogli pozostać w Buenos Aires.

5.000 za oglądanie niedoszłej bitwy morskiej

Ucieczka „Admirała von Spee“ do portu Montevideo wywołała niesłychanie zainteresowanie w całej Ameryce. Amerykańscy miliardery w Miami płacili po 5 tysięcy dolarów właścicielom taksówek powietrznych za przeloty do Montevideo. Udał się tam również droga powietrzna i kinooperatorzy z Hollywood. Na wybrzeżu w Montevideo stał w przeciagu 24 godzin olbrzymi tłum, obserwujący „Admirała von Spee“ i ledwie widniejące na horyzoncie sylwetki statków angielskich.

51 walk powietrznych

LONDYN (Elta). „Press Association“ donosi, że w miesiącach październiku i listopadzie nad terytorium Wielkiej Brytanii względnie na morzu odbyło się 51 walk powietrznych między samolotami brytyjskimi i niemieckimi.

Niebezpiecznie łapać ryby...

LONDYN (Elta). „Press Association“ donosi, że w końcu tygodnia samoloty niemieckie zatakowały na morzu Północnym 14 statków przeważnie rybackich. Jest to nowy etap walki z rozpoczętą blokadą Niemiec, po etapach łodzi podwodnych i rozsiewania min.

Rokowania handlowe w Rydze

RYGA (Elta). We wtorek rano przybyli do Rygi dyrektor departamentu ekonomicznego ministerstwa spraw zagranicznych Litwy Norkaitis i dyrektor departamentu handlowego ministerstwa spraw zagranicznych Estonii Meris. Będą oni prowadzić rozmowy z dyrektorem departamentu handlu zagranicznego Lotwy Dinsbergiem. W naradach wezmie udział szereg innych znawców handlu zagranicznego.

W programie rozmów figuruje zagadnienie rozszerzenia wzajemnej wymiany handlowej między państwami bałtyckimi, według postanowienia ostatniej konferencji ministrów zagranicznych tych państw.

Koncentracja 500.000 wojsk w Słowacji

PARYŻ (Elta). Korespondent Havasa donosi z nad granicy słowackiej, że w szerokim trójkącie Żylina—Ostrawa—Kraków zgromadzono 500 000 żołnierzy, którym żywności

dostarcza Słowacja.

Havas jednocześnie zaznacza, że koła rządowe Słowacji coraz przychylniej ustosunkowują się do Rosji Sowieckiej.

Rada miejska w Tallinie bojkotuje wyznaczonego burmistrza

„XX Amžius“. „19 b. m. nowy burmistrz Tallina gen. Tenison miał przejąć zarząd nad miastem. Przed objęciem urzędowania, burmistrz raz jeszcze zaprosił na naradę wszystkie frakcje rady miejskiej, jednak frakcje, podob-

nie jak za pierwszym razem, nie przysłały swych przedstawicieli na naradę. Znowu „nie było czasu“. Wobec nieodbycia się narady, wyznaczony przez rząd burmistrz nie objął urzędowania. Obecnie wytworzyła się bardzo zażyła sytuacja. Z kompetentnych sfer dowiadujemy się, że najprawdopodobniej gen. Tenison zrzeknie się nominacji. Jak zostanie rozstrzygnięta kwestja burmistrza stolicy Estonii — narazie niewiadomo.

W Finlandii 30 stopni mrozu

OSLO, (Elta). Według doniesień norweskiej agencji telegraficznej w północnej Finlandii mroz osiągnął 30 stopni i temperatura coraz więcej spada.

Powołanie 40-letnich

HELSINKI (ELTA). Minister Obrony Kraju w Finlandii, po wołał pod broń mężczyzn urodzonych w r. 1899.

Pomoc Finlandii

STOCKHOLM, (Elta). Według Havasa zebrana w Szwecji na pomoc Finlandii suma osiągnęła we wtorek 3.562.000 koron. Do Finlandii wysłano ze Szwecji 10 ton przesyłek świątecznych. We wtorek mieli się udać do Finlandii członkowie szwedzkiego ambulatorium. Na pożegnanie ich przewodniczący szwedzkiego czerwonego krzyża ksiądz Karol miał wygłosić przemówienie.

NOWY JORK, (Elta). Według wiadomości Havasa, były prezydent Hoover, który obecnie przewodniczy komitetowi zbierającemu ofiary dla Finlandii, przesał na ręce głowy rządu Rista Rytisa sumę 100.000 dolarów.

Najsilniejszy dotychczas ogień artyleryjski

Walka baterii przybrzeżnych na wyspie Koivist z flotą sowiecką. Finowie stracili 4 nieprzyjacielskie samoloty

HELSINKI, (Elta). Komunikat wojenny sztabu fińskiego podaje, że nieprzyjaciel atakował ze znacznymi siłami szereg miejscowości w przemyku Karelskim. Ataki te były przygotowane, przez najsilniejszy jak dotychczas ogień artyleryjski. Natarcia były prowadzone przez cały dzień, ale do wieczora wszelkie ataki nieprzyjaciela aby usadowić się w umocnieniach fińskich zostały odparte. Największy atak prowadzony był między Muolajaervi i Kaukajaervi. Nieprzyjaciel poniósł duże straty, zniszczono wiele jego czołgów.

Ataki nieprzyjaciela na froncie wschodnim, przy Aeglijae-rvio i dalej zostały odparte. Armia fińska zabrała do niewoli wielką ilość żołnierzy sowieckich jak i wielką ilość materiałów wojennych. Baterie przybrzeżne na wyspie Koivist prowadziły wczorajszą walkę z flotą nieprzyjaciela i atakami z powietrza. Lotnictwo nieprzyjacielskie i flota obrzuciły bombami niektóre miejscowości na wyspie. Lotnictwo sowieckie zrzuciło wielką ilość bomb na wschodnią i południowo zachodnią część kraju.

Lotnictwo fińskie brało również czynny udział w walkach i odbyło szereg lotów wywiadowczych. Bombowce fińskie skutecznie atakowały maszerujące wojsko nieprzyjaciela na tyłach, bombardowało i ostrzeliwało gniazda sowieckich karabinów maszynowych. Zostały obrzucone bombami oddziały sowieckie, które wycofane były z frontu na tyły dla odpoczynku. Fińska artyleria przeciwlotnicza strąciła cztery samoloty nieprzyjacielskie. Prawdopodobnie straty nieprzyjaciela są znacznie większe.

Niedziela IV Adwen-tu, wigilia Bożego Narodzenia

Przed narodzeniem Chrystusa, żydzi, i nawet poganie, oczekiwali obecnego Mesijsza. W tym czasie zjawiał się na puszczy Jan Chrzciel, wzywając do pokuty i chrztu. Jan chrzczył i dlatego nazwany został Chrzcielcem. Jaki to był chrzest? Nie był to chrzest—sakrament przez Chrystusa ustanowiony, był to chrzest Janowy, przez niego przystosowany. Chrzest wodą był znany żydom i, praktykowany i dawał oczyszczenie zakonne, lub był udzielany przy przyjęciu pogan do Zakonu Mojżeszowego. Chrzest Jana miał zupełnie inne znaczenie: było to uroczyste wyznaczenie pokuty i dawało wyobrażenie wewnętrznego obmycia oraz tej czystości sumienia, bez której Królestwo Bo-

że nie mogło przyjść do duszy człowieka, ani się w niej utwierdzić. Taki chrzest Jana miał siłę obowiązującą dla każdego, kto chciał w sprawiedliwości czekać przyścia Mesijsza. To samo należy rozumieć o wyznaniu grzechów, którego Jan Chrzciel żądał przed zanurzeniem chrzestem. W Starym Zakonie w pewnych zdarzeniach i uroczystościach przepisywano taką spowiedź, aczkolwiek wyznaczenie nie dawało rozgrzeszenia od grzechów, jedno pobudzając do pokuty. Bez pokuty niepodobny jest wszelki postęp ku dobremu, nie podobna żadna odmiana w duszy; to jest powszechne prawo rozwoju moralnego,

X. Michał Rutkowski.

Pomoc Finlandii tematem Naczelnej Rady Wojskowej w Paryżu

LONDYN. (Elta) „Press Association” donosi, że należy oczekiwać wielkiej aktywności dyplomacji państw sprzymierzonych. Prawdopodobnie zostanie wzmocniona akcja dyplomatyczna sprzymierzeńców w państwach neutralnych i na Bałkanach. Według posiadanych

wiadomości, przypuszcza się, że na ostatnim posiedzeniu naczelnej rady wojskowej w Paryżu omawiano zagadnienie udzielenia materialnej pomocy Finlandii oraz sprawę stosunków Anglii i Francji ze Związkiem Sowieckim, po wykreśleniu Rosji z Ligi Narodów.

Niemcy o skutkach blokady totalnej Niemiec

W czasopiśmie niemieckim „Viehrjahres Plan” (organ czteroletni niemiecki) ukazał się artykuł prezesa niemieckiej linii okrętowej „Hamburg—America Line” von Helericha, poświęcony problemowi totalnej blokady Niemiec. Część tego artykułu przytaczamy za „Siegöndia”.

Sytuacja marynarki niemieckiej, zdaniem Helericha, jest nader krytyczna, ponieważ handel zamorski Rzeszy zaczął goić rany, zadane przez Wojnę Światową dopiero kilka lat temu. W tak krótkim czasie niepodobna było nagromadzić większych rezerw kapitałowych. Znaczną część zysków towarzystw niemieckich, trudniących się handlem zagranicznym pochłonęły zresztą podatki. Należności zagraniczne zmalały dzięki spadkowi walut obcych. W ten sposób obecna sytuacja niemieckiego handlu zamorskiego jest gorsza, niż podczas Wojny Światowej. Helerich uzasadnia to twierdzenie w sposób następujący:

„Handel morski Rzeszy odwrotnie, niż ongiś i odwrotnie, niż w dziedzinie wielkiego przemysłu, nie jest bynajmniej zasobny w kapitały. Wypełniając zalecenia polityczne, niemiecki handel zewnętrzny miał wielkie obroty, ale małe rezerwy. Haislem niemieckiego handlu zagranicznego było: „Niemcy muszą eksportować, albo umrzeć”. Pierwszeństwo przy eksporcie miała oczywiście niemiecka flota handlowa, nie licząc się również z ryzykiem przy transakcjach. Wszystko to razem wzięte zahamowało obecnie niemiecki handel zewnętrzny”.

„W setkach portów, pisze von Helerich, rozsianych po całej

Dokoła wyjazdu do ZSSR

„V. Balsas” pisze: „Dotychczas zgłosiło się do urzędującej w Wilnie komisji sowieckiej ok. 1.000 osób, pragnących wyjechać do ZSSR. Przede wszystkim pragną wyjechać z Wilna studenci-Polacy, którzy chcą dalej studiować we Lwowie i innych uniwersytetach. Są również osoby, które chcą wyjechać do ZSSR dlatego, że są tam głowy ich rodzin-żywciele.

W obozach internowanych w Litwie znalazło się około 1700 osób, pragnących wyjechać do ZSSR.

Obecnie odnośnie urzędy litewskie wyjaśniają możliwości wyjazdu na terytorium Polski, zajęte przez Niemcy”. (N).

Wódz naczelny Finlandii był dowódcą pułku w Warszawie

Baron Karol Gustaw Mannerheim liczy 72 lata. Ten sędziwy wiek nie przeszkadza mu jednak dowodzić z wielkim talentem nowoczesną kampanią wojenną.

Mannerheim, fiński patriota, z pochodzenia Szwed, służył przez 28 lat w armii rosyjskiej, przechodząc najrozmaitsze koleje. Po wojnie japońsko-rosyjskiej oraz wyprawie do Turkestanu i północnych Chin, był ceniony jako wyborny taktyk. W czasie długiej swej kariery w wojsku rosyjskim był dowódcą pułku kawalerii w Warszawie.

W wojnie światowej jest najpierw dowódcą brygady, później dywizji, wreszcie całego korpusu.

Sprawa repatriacji Polaków i Niemców w Litwie

„Liet. Zinios”: „Jak się dowiadujemy, wkrótce pełnomocni przedstawiciele Niemiec zaczęli dokonywać wyboru wśród internowanych w Litwie wojskowych polskich w celu ustalenia, kto z nich chciałby powrócić do swych stron ojczystych.

Po załatwieniu sprawy repatriacji wojskowych polskich, rozpoczyna się nieco później również rokowania co do ewakuacji Niemców z Litwy”. (N)

Zapisy do szkół dzieci uchodźców

Komitet Pomocy uchodźcom przygotowując organizację szkoły powszechnej oraz przedszkola dla dzieci uchodźców, nie uczęszczających w chwili obecnej do szkół powszechnych i przedszkoli, będzie przeprowadzać, za zezwoleniem władz szkolnych, w dniach 21 i 22 grudnia b. r. zapisy dzieci uchodźców, które pragnęłyby uczęszczać do prowadzonych przez Komitet koedukacyjnej szkoły powszechnej wzgl. przedszkola. Zapisy będą się odbywać w lokalu szkoły powszechnej Nr 10, ul. Dąbrowskiego 5b III p. w godz. 15—17 m. 30.

Należy przynieść ze sobą kartę rejestracyjną KPD.

Uruchomienie szkoły zależne jest od dostatecznej ilości zapisów. Nauka odbywałaby się w godz. popołudniowych.

Komitet pomocy ofiarom wojny w Wilnie

Litewski Czerwony Krzyż rozpoczął opiekę nad trzema grupami mieszkańców Wilna, potrzebującymi pomocy. Są to: bardzo liczna grupa uchodźcza, dalej grupa osób potrzebujących, a posiadających prawa do obywatelstwa litewskiego, której zarząd mieści się w gmachu b. Kuratorium przy ul. Wolana i wreszcie ostatnio zorganizowana pod auspicjami Litewskiego Czerwonego Krzyża największa grupa mieszkańców Wilna, nie posiadających praw do otrzymania obywatelstwa litewskiego.

Grupa ta obejmuje kilkanaście byłych organizacji pracowniczych i na czele jej stoi specjalny Komitet, który jeszcze nie jest ostatecznie zorganizowany i prace znajdują się dopiero w stadium początkowym. Rozpoczęto rejestrację i już pierwsze dni dały zdumiewający rezultat statystyczny.

Komitet główny znajduje się w lokalu przy ul. Ostrobramskiej Nr 19 i w miarę swych szczupłych środków rozpoczyna pracę opiekuńczą nad tą bardzo liczną rzeszą osób, którzy obecnie pozabawieni są środków do życia, a zapasy są na wyczerpaniu. Narazie wprowadzono, dzięki pomocy Litewskiego Czerwonego Krzyża, rozdawnictwo mleka dla niemowląt i dzieci, od dnia dzisiejszego wprowadzono pomoc lekarską dla chorych, otoczono szczególną opieką kobiety ciężarne i położnice, zapewniając

chorym korzystanie z szeregu świadczeń, jak lekarstwa i w razie koniecznej potrzeby ułożenie w jednym ze szpitali wileńskich.

Komitet jest instytucją centralizującą prace, podczas gdy poszczególne grupy pracownice mają charakter opiniodawczy. Jak się dowiadujemy niektóre grupy pracownice (jak grupa kolejarzy) obejmuje po kilka tysięcy członków, czyli razem z rodzinami stanowi to pokaźną liczbę kilkunastu tysięcy.

Komitet czyni starania przez Litewski Czerwony Krzyż, by w najbliższym czasie przyjść z pomocą tym masom pracowniczym. Będzie to możliwe dopiero w okresie poświątecznym, gdy Komitet ureguluje swój stan prawny. Narazie wysiłki komitetu koncentrują się dokoła sprawy przyjęcia z pomocą w okresie świątecznym tylko najbardziej potrzebującym.

Komitet czerpać będzie fundusze za pośrednictwem Litewskiego Czerwonego Krzyża z różnych źródeł. Między innymi zostały nawiązane kontakty z misją Hoovera, której przedstawiciel przed kilku dniami bawił w Wilnie celem szczegółowego zaznajomienia się z rozmiarami strat, jakie poczyniła wojna w Wilnie i całokształtem pomocy, jakiej potrzebuje ludność naszego miasta i okręgu. (z)

Na wieść o walce Finlandii o niepodległość śpieszy do ojczyzny i staje na czele republikanów, którzy nie chcieli uznać ówczesnego rządu komunistycznego z Kuusinenem na czele. Umiał niespodzianie zaskakiwać wojska nieprzyjacielskie i wykorzystywać ich słabe strony. Wojnę domową ostatecznie wygrał i w ciągu 1918 i 1919 roku był regentem Suomi.

Po wojnie zajął się budową fortyfikacji na przesmyku karelskim i organizacją nowoczesnie uzbrojonej armii.

Ostatnio pragnął wycofać się ze służby czynnej, ale wypadki zmusiły go do pozostania na trudnym i odpowiedzialnym stanowisku. (w.)

Zgon wybitnego działacza litewskiego w Rydze

RYGA (Elta). Onegdaj rano zmarł nagle długoletni działacz litewski prałat D. Jasinskas, prezes Towarzystwa Litewskiego w Łotwie i dyrektor litewskiego gimnazjum w Rydze. Prałat zmarł podczas pełnienia swych obowiązków, w gabinecie swoim w gimnazjum.

Wyznaczenie miejsca pobytu dla uchodźców?

„XX Amžius” pisze: Opracowuje się projekty ustalania miejsc pobytu dla uchodźców. Wspomniane pismo sugeruje, że mieszkający w okręgu wileńskiego życzą, by uchodźcom zabroniono mieszkać w miejscowościach, które ucierpiały wskutek wojny.

Pisanie podań do władz państwowych

Jak pisać podania do władz państwowych — wiele cennych wskazówek i wyjaśnień znaleźć można w niedawno wydanej książce przez prawnika Stefana Giedrę p.t. **Prekybininkų ir pramonininkų advokatas**. W książce oprócz nowoczesnie opracowanych wzorów podań znajdujemy praktyczne objaśnienia w sprawach podatkowych, opłat stemplowych, sądowych, podatku dochodowego, od wykonywanego zawodu, patenty, taksy komorników, notariuszów i adwokatów.

Książka jest obszerna i zawiera bardzo wiele różnych praktycznych porad prawnych. Cena 5 lt., w oprawie płóciennej 7 lt. Prosimy żądać we wszystkich księgarniach w Wilnie. Wydawnictwo księgarni „Studija”, Kaune, Maifonio g. 6a nr.

W księgarni „Studija” można dostać praktyczny podręcznik do nauki języka litewskiego (książka napisana w języku rosyjskim i litewskim). Cena 3 lt. 50 cnt.

12 osób pod sąd polowy

„XX Amžius” pisze: „Oddano pod sąd polowy 12 uczestników bandy, oskarżonych o morderstwo, rabunki itp. Wszystkim oskarżonym grozi kara śmierci”. (N).

Włosi w Bułgarii...

W ubiegłym tygodniu odbyła się w Sofii wystawa książki włoskiej. Wystawę otworzył minister oświaty Włoch Giuseppe Bottay. Podczas licznych uroczystości — m. in. p. Bottay przy-

Wysadzenie w powietrze przez Niemców krążownika „Admirał hr. Spee” w pobliżu portu Montevideo wywarło olbrzymie wrażenie na całym świecie. Podczas kiedy publiczność londyńska nie posiada się z radości, prasa niemiecka napada na Urugwaj za odmowę udzielenia 15-dniowego terminu na remont statku.

Prasa francuska dziwi się, dlaczego „Admirał hr. Spee” nie próbował uciec. „W docznie uszkodzenia, rozumuje prasa francuska, były cięższe, niż początkowo przypuszczano”.

Wypadki na morzu (zatopienie drugiego krążownika niemieckiego u ujścia Elby) usunęły w cień sensacje większe i mniejsze. Mobilizacja floty wojennej Stanów Zjednoczonych zapewne nie bez związku z urugwajskimi wypadkami, przeszło jakoś bez wrażenia. Podróż królowej Marii Rumuńskiej do Londynu z ważną jakoby misją polityczną, wzbudziła zainteresowanie jedynie prasy londyńskiej.

Bardziej pokojowe wieści dochodzą z Italii. W dniu dzisiejszym Włosi otrzymują linię powietrzną Rzym—Rio de Janeiro. Dotychczas były tam czynne Air-France i Lufthansa. Ale gdzie dwóch się bije... tam trzeci wozli listy, co jest ważne dla wilan — szczęśliwych posiadaczy krewnych w Brazylii. Dyktans Rzym—Rio de Janeiro samoloty włoskie typu Savoia-Marchetti będą przebywały w 3 dni. W pracach organizacyjnych brał wybitny udział Bruno Mussolini.

„Izwiestja” z dnia 16 b. m. umieściły depeszę Tassa z Paryża, streszczającą mowę senacką francuskiego ministra finansów Reynaud. Minister przestrzegł Francuzów przed nadmiernym optymizmem i niedocenianiem wojennej i ekonomicznej siły Niemiec. Minister Reynaud podkreślił również potrzebę przygotowania się do długotrwałej wojny i „odmawiania sobie tego wszystkiego, czego nie uważamy za niezbędne”. (Francuzi jedzą obecnie mięso tylko 4 dni w tygodniu).

Podczas kiedy w świecie państw wojujących daje się zauważyć wzrost wojennego napięcia (nawet angielski korpus ekspedycyjny otrzymał swój pierwszy chrzest bojowy — po 3 miesiącach „wojny” na Zachodzie), z Bułgarii nadchodzą wieści wręcz odwrotne: demobilizacja, odwołanie wojska z pogranicza. Doprawdy, że król Borys ofiarował swemu narodowi najmlodszy podarek świąteczny na gwiazdke.

Niestety jest to bowiem jedyny wypadek w Europie. Tegoroczne Boże Narodzenie, pomimo niewielkich stosunkowo restrykcji wojennych w całej Europie neutralnej, wiele się różni od zeszłorocznego. 1.

Król i królowa u Papieża

RZYM, (Elta). Król i Królowa Italii udadzą się w nadchodzący czwartek do Watykanu celem złożenia wizyty Papieżowi Piusowi XII. Król i królowa zostaną przyjęci przez Papieża w uroczysty sposób.

...i Turcy

Natomiast stosunki z Turcją nie są tak zachwycające. Obywatele bułgarscy narodowości tureckiej uskarżają się na ucisk, zmuszanie do ciężkich robót, nie wypuszczanie na stały pobyt do Turcji itp.

Wywołało to nawet oficjalne

wioli carowi Borysowi dyplom doktora honoris causa uniwersytetu w Rzymie — podkreślano przyjaźń polityczną i kulturalną więź, które łączą oba kraje. (w.)

oświadczenie ministra wojny, który mówi, że „wszyscy mieszkający w Bułgarii Turcy są tak samo traktowani jak obywatele Bułgarii. Do obu też stron odnosi się obowiązek służby w wojsku lub w hufcach pracy”. (w.)

Uwagze ubiegających się o paszporty

Jakie wyciągi udziela biuro ewidencji ludności?

Z dniem 18 bm. rozpoczęło się wydawanie paszportów osobom, ubiegającym się o obywatelstwo litewskie.

W związku z tym w biurze ewidencji ludności Zarządu Miejskiego od samego rana gromadzą się tłumy interesantów. Mimo wzmoczonej pracy personelu, wielu interesantów załatwia się dopiero dnia następnego. Otrzymują one kolejne kartki na dzień następny.

Dla uniknięcia nieporozumień należy wyjaśnić, że biuro meldunkowe, starającym się o dowody wydaje jedynie:

a) wyciągi z ksiąg meldunkowych archiwalnych, stwierdzające fakt zamieszkania w dniu 6 sierpnia 1920 roku (wraz z okresem przed i po tej dacie, o ile obywatel mieszkał pod tym samym adresem),

b) wyciągi z rejestru mieszkańców dla tych osób, które zmieniły adres w Wilnie po dniu 27 października 1939 r. (t.j. tym, którym właściciele ewent. admin. domów nie mogą potwierdzić faktu zamieszkania w dniu 27.X 1939 r.).

Obecnie i do dnia 30 grudnia b. r. wydział Ewid. Ludności będzie przyjmował podania o wyciągi z ksiąg i rejestru dla dowodów osobistych wyłącznie od osób, które udowodnią, że należą do kategorii wymienionych w ogłoszeniu w punktach I, II, III, IV i V (duchowni, pracownicy urzędów państwowych, samorządowych, kas chorych, kas ubezpieczeń, lekarze, adwokaci, inżynierowie, wydawcy gazet, redaktorzy, właściciele i kierownicy drukarni, osoby utrzymujące szkoły, kierownicy, nauczycielstwo i pracownicy szkół, właściciele nieruchomości).

Pozostałym mężczyznom ponad 21 lat będą wydawane wyciągi dopiero po dniu 1 stycznia 1940 r. Podania będą przyjmowane na sześć dni przed terminem, w którym mają się zgłosić po odbiór dowodów osobistych (naprz. dla mężczyzn, których nazwiska rozpoczynają się od lit. A do dnia 2.I, lit. C od dni 7.I i t. d.).

Należy jeszcze podać do wiadomości zabiegających o dowody, że wszelkie informacje w sprawach dowodów osobistych są udzielane w biurach, wydających dowody, których adresy są wyszczególnione w ogłoszeniu z dnia 15.XII 39 r. Oddział Ewidencji Ludności nie udziela w tych sprawach żadnych informacji. (X)

Dowiadujemy się, że wobec przeciążenia prac oddziału miejskiego ewidencji ludności, w najbliższych dniach wydane zostaną zarządzenie, by petenci, ubiegający się o oświadczenia ich miejsca zamieszkania w Wilnie, zgłosili się do poszczególnych komisariatów.

Będzie to znacznym ułatwieniem dla wilnian. (X)

Rejony inspekcji podatkowych w Wilnie

W tych dniach ogłoszone już zostały rejony inspekcji podatkowych w Wilnie.

Rejon I inspekcji: od stacji kolejowej prawą stroną ulic: Gościnną — Szopena — Kijowska — Juliusza Słowackiego — Nowogródzka — Zawalna — Trocka — Dominikańska — Ś-to Jańska — Wielka — Ostrobramska i Kolejowa.

Rejon II inspekcji: od granic miasta od wschodu — od toru kolejowego do ul. Ostrobramskiej, dalej od ulic: Ostrobramska — Wielka — Zamkowa — Marii Magd. — Bonifratska — Arsenaska do rzeki Wilii, dalej rzeką Wilią w dół do Zielonego mostu i ul. Kalwaryjskiej do prawej strony granic miasta.

Rejon III inspekcji: od granic miasta z zachodu od ulic: Wilcza Łąka — Zgoda — Legionów — Prowentów — Ko-

Warunki przyjęcia do uniwersytetów

„L. Aidas“: „Jak przypuszczają, do uniwersytetu Witolda Wielkiego i do wznowionego Uniwersytetu Wileńskiego zechcą wstąpić zarówno studenci b. Uniwersytetu Stefana Batorego, jak Litwini zagraniczni, jak wreszcie obcokrajowcy.

Jak się dowiadujemy, w sprawie przyjęcia studentów oba uniwersytety zamierzają stosować jednakowe wymagania. Obywatele litewscy i Litwini zagraniczni będą przyjmowani wszyscy jako studenci rzeczywisti, jeżeli mieć będą wymagane dokumenty; tym z pośród nich, którzy nie będą znali języka litewskiego, udzielać się będzie roku czasu na nau-

czenie się języka i złożenie egzaminów. Obcokrajowcy nie Litwini przyjmowani będą tylko na wyższe semestry (nie niższe niż trzeci), gdyż na niektórych wydziałach i dotychczas liczbą miejsc była ograniczona. Również obcokrajowcom nie Litwinom udzielać się będzie roku czasu do nauzenia się jęz. litewskiego i złożenia egzaminów.

Obcokrajowcy nie Litwini będą musieli płacić na wydziałach: Teologiczno-filozoficznym, Humanistycznym czy Prawnym o 50 proc. drożej, zaś na wydziałach: Matematyczno-Przyrodniczym, Medycznym i Technicznym o 100 proc. drożej niż obywatele Litwy. (N)

KRONIKA

Grudzień
21
Czwartek

Dziś: Tomasz
Jutro: Zenona M.

Wschód sł.—g. 7 m. 42
Zachód sł.—g. 2 m. 51

— Przyjazd nowego wiceburmistrza m. Wilna. Nowomianowany wiceburmistrz m. Wilna p. A. Pimpe przybył 19 b.m. do Wilna i objął urządowanie. (N)

— Wszyscy PWW. księza archidiecezji wileńskiej i innych diecezji, przybyli do Wilna w związku z wypadkami wojennymi, proszeni są o zgłoszenie się do lokalu Akcji Katolickiej (ul. Zamkowa nr. 6) do ks. Romualda Świrskiego w godzinach urzędowych (10—14 g.).

— Państwowe szkoły powszechne w m. Wilnie. Zorganizowano już w Wilnie 65 państwowych szkół powszechnych, w tym 19 żydowskich, 3 rosyjskie i 5 szkół pomocniczych (dla dzieci ulomnych). W nowoorganizowanych szkołach pracuje 460 nauczycieli. Nie jest to jeszcze pełny komplet nauczycielski. Większość nauczycieli stanowią mieszkańcy miejscowi. Otrzymało też pracę 89 nauczycieli, nie mających prawa do obywatelstwa litewskiego. Uwzględniono ich ciężką sytuację materialną. (N)

— Obowiązek rejestracji b. wojskowych i b. funkcjonariuszy policji. Komendant wojenny m. Wilna wydał nowe zarządzenie, na mocy którego znajdujący się w m. Wilnie i powiecie b. wojskowi polscy, członkowie organizacji wojskowych i funkcjonariusze policji, których stałe miejsce zamieszkania nie wchodzi w skład terytorium państwa litewskiego winni do 31 grudnia zarejestrować się w najbliższym komisariacie policji. Wymienione osoby zaś, których stałe miejsce zamieszkania znajduje się na terytorium Litwy winni zarejestrować się do 20 stycznia 1940 r. (N)

— Przyjmowanie uchodźców przez komisję sowiecką. Trwać będzie w Wilnie do 21 grudnia włącznie. Wszyscy uchodźcy, pragnący powrócić do ZSSR, którzy z jakiegokolwiek przyczyn nie zdążyli stawić się przed komisją, winni uczynić to jak najprędzej (Magdalena 2, pok. 40—41).

Uchodźców, zamieszkałych w pow. święciańskim, komisja przyjmować będzie 27 grudnia w urzędzie naczelnika powiatu; zamieszkałych w gminach ej-szyskiej i jaszuskiej pow. olkienickiego — do 21 grudnia włącznie, w Wilnie (Magdalena 2); zamieszkałych w innych gminach — 22 grudnia w lokalu zarządu gminy w Rudziszkach. (N)

— Przedłużenie czasu rozmów telefonicznych. Stacja Telefonów i Telegrafu w Wilnie podaje do wiadomości publicznej, że od 19 grudnia r. b. przedłużony został czas rozmów telefonicznych ze wszystkimi miejscowościami Litwy z punktu publicznych rozmów telefonicznych (św. Jańska 13), a mianowicie: zamiast od godz. 14.30 do 20.30, wolno będzie mówić od 14.30 do 22.30. (N)

— Polacy uchodźcy, którzy mają krewnych lub znajomych w Ameryce Północnej lub Południowej mogą im zapewnić „affidavit“ proszeni są o zgłoszenie się pod adresem ul. Kościuszki 14b (Antokol) od godz. 10-iej do 12-iej (dojazd z Pl. Katedralnego 3-ką).

— Podziękowanie. Internat Dziennikarzy, Literatów, Plastyków i Aktorów Uchodźców (Zygmuntowska 4 m. 5) składa tą drogą podziękowanie zarządowi księgarni Zawadzkiego i personelowi tej firmy za nadesłane dary gwiazdkowe: 50 litów i worek maki.

— Potrzebni pracownicy. Pierwsza Inspekcja Podatkowa w Wilnie potrzebuje 10 pracowników z ukończonymi studiami wyższymi prawa lub ekonomiki, ewent. kończących te studia. Poza tym, przyjmowani są inni pracownicy, znający języki litewski i polski. Dowiedzieć się o warunkach: W. Pohlanka 10, Inspekcja Podatkowa. (N)

— Hotel litewski. „V. Balsas“ podaje: Pewien Litwin z Kłajpedy wydzierżawił w Wilnie, przy ul. Mickiewicza, dom, w którym urządził wielki nowoczesny hotel. (N)

— Zatrudnienie dalszych 1170 bezrobotnych. 19 b.m. zatrudniono dalszych 1170 bezrobotnych przy robotach publicznych. Obecnie przy robotach publicznych pracuje 4347 bezrobotnych. Pracy poszukuje 7140 ludzi.

— Zaliczki dla robotników z okazji świąt. Obecnie przy robotach publicznych prowadzonych przez samorząd m. Wilna pracuje przeszło 3500 robotników. Liczba ich z dnia na dzień wzrasta. Robotnikom tym z okazji świąt wypłacone będą zaliczki. Za teki wypłacone zostaną w najbliższą sobotę.

— Choinki i ozdoby artystyczne już są gotowe. Zaprojektowane i wykonane przez artystów plastyków — uchodźców, choinki i ozdoby choinkowe są już do nabycia w nast. punktach sprzedaży: Wileński Prywatny Bank Handlowy (Mickiewicza 8), Księgarnia św. Wojciecha (ul. Dominikańska), Sztrall „Czerwony“, firma Borkowski (ul. Mickiewicza 5), księgarnia Zawadzkiego (ul. Zamkowa), księgarnia Rutkiewicza (ul. Wileńska 38).

— Towarzystwo „Valgis“ urządza wspólną Wigilię dla osób żyjących wiać w niej udział. Zapisy przyjmują kasy T-wa „Valgis“ ul. Mickiewicza 11 i Dominikańska 1 (Hotel Europejski).

„CHATA RODZINNA“
Ilustrowany tygodnik polski
jedyny w Litwie
Kaunas, Ožeškienės g-re 12
Prenumerata roczna 5 lt, półroczna 3 lt, kwartalna 1 lt 50 ct., nr pojedynczy 20 ct. Do nabycia we wszystkich kioskach

Zarządzenie burmistrza Staszysa

Jak się dowiadujemy, burmistrz miasta p. Konstanty Staszys wydał zarządzenie, by wszyscy urzędnicy magistracy przedstawili do dnia 1-go stycznia litewskie paszporty

Osoby, które tego nie zrobią w terminie, zostaną zwolnieni.

Przejmowanie burs akademickich

Przejmuje się obecnie bursy akademickie w Wilnie. Sprawami studentów zajmuje się prezes przedstawicielstwa studentów Uniwersytetu Witolda Wielkiego p. Kżys i przewodniczący Komisji Studentów Wilnian p. A. Kučas. (N)

Z ostatniej chwili

Porozumienie Japonii, Ameryki i Anglii w sprawie Chin

TOKIO. (Ela.) Japońskie koła polityczne określają rezultaty dotychczasowych rozmów japońsko-amerykańskich następująco:

1) Japonia uznaje prawa i interesy państw trzecich w Chinach i przygotowuje się do zdjęcia blokady rzek Jang Tse i Perł. Przy wprowadzeniu nowego porządku na Dalekim Wschodzie, ze względu na duże znaczenie państw trzecich w handlu i komunikacji w Chinach zachodzi konieczność wzięcia pod uwagę interesów państw trzecich na zasadzie drzwi otwartych. Stany Zjednoczone wreczyły przez ambasadora Grewa dalsze żądania odbudo-

wania całkowicie status quo.

2) Jak oświadczył Nomura Japonia spodziewa się, że po upływie ważności dotychczasowej umowy handlowej, Stany Zjednoczone będą skłonne zawrzeć chociaż umowę prowizoryczną na czas przejściowy

3) Ze strony Anglii oczekiwane jest pewne ustępstwo w sprawie walutowej i Tietsieniu, ponieważ Japonia zasadniczo uznaje prawa Anglii.

4) Uznanie obecnej sytuacji w Chinach ze strony Anglii i Stanów Zjednoczonych nie będzie potrzebne, gdyż oba te państwa zostaną wciągnięte w prace reorganizacji Chin.

ZDROWO, SMACZNIE, TANIO

Akc. T-wo „VALGIS“

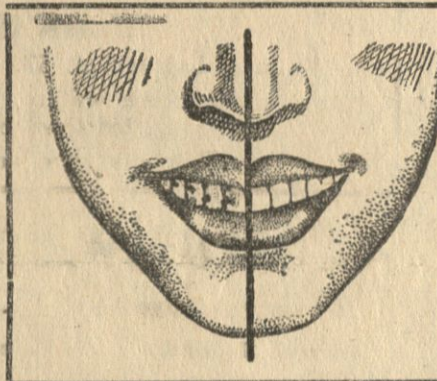
Sale jadalne: Mickiewicza 11 (b. lokal Palais de Danse)
Dominikańska 1 (w gm. hotelu „Europa“)

Dobre obiady z 3 dań Lt. 1.30, z 2 dań Lt. 1.15

Codzień ZSIADŁE MLEKO z kartoflami,
twarożek ze śmietaną i inne różności.

Wszystkie towary przygotowują się ze świeżych, najwyższej klasy artykułów spożywczych firm:

„MAISTAS“, „PIENOCENTRAS“, „LIETUKIS“, „GUBERNIJA“

Gdy zęby są nieregularnie czyszczone i nieodpowiednio doglądane, powstają choroby zębów, które zęby niszczą.

Troszczcie się o swe zęby i czyszczenie je tylko pastą

„BALTADAND“

która gruntownie czyści zęby.

„Baltadand“ posiada przyjemny i delikatny smak.

„Baltadand“ zapewnia higienę, przyjemność i oszczędność.

Wznowienie paszportowej wymiany złotych

Zgodnie z rozporządzeniem Ministerstwa Skarbu dla mieszkańców m. Wilna, którzy do dnia 1-go grudnia nie zdążyli zaopatrzyć się w dokumenty tożsamości, zostaje wznowiona w drodze wyjątku wymiana złotych na lity. W dniach 21 do 23 bm. według kursu, który został ustalony poprzednio, będą wymieniane złote na lity posiadaczom dowodów tożsamości, opatrzonych na pierwszej stronie pieczęciami magistratu m. Wilna i oznaczonych numerkami, u-

mieszczonymi obok fotografii. W sprawie wymiany należy się zgłaszać w następujących punktach: 1) posiadacze dowodów tożsamości Nr 1—3 000—Vilnius Miasto Bankas (dawnie KKO), 2) posiadacze dowodów tożsamości 3.001—7.000 — Bank Tow. Spółdzielczych, Mickiewicza 29. 3) posiadacze 7.001—10.000 — Bank Handlowy w Warszawie, Oddział w Wilnie, Mickiewicza 17, 4) posiadacze dowodów tożsamości 10.000 do końca — w Zarządzie Miejskim, Dominikańska 2.

Przez całą noc będzie można chodzić z niedzieli na poniedziałek i na Sylwestra

Komendant wojenny m. Wilna zezwolił na całonocny ruch pierwszego dnia świąt, to zna-

czy z niedziel na poniedziałek i przy spotkaniu Nowego Roku, to znaczy w nocy na 1 stycznia.

O gwiazdkę dla ofiar wojny

Pokój ludziom dobrej woli! Woła do nas Chór Aniołów — oznajmiający światu przybycie Chrystusa Pana.

Wielu jednak ludzi w tym roku będzie w zbyt trudnych warunkach, aby móc usłyszeć to wołanie.

Ludzie bezdomni, ludzie, którym wojna zniszczyła ich ogniska domowe, nie zasiadaj w tym roku do wieszery Wigilijnej.

Nie będą mieli gdzie zasiąść? Nie będą mieli z czego wieszery przygotować!

W tej sytuacji obowiązkiem chrześcijanina jest pomóc bliźniemu. Chrystus Pan Nowonarodzony daje nam możliwość zamienienia słów na czyn — uczynimy ludziom Pokój. Jesteśmy wszyscy w trudnych warunkach, lecz rozpalmy serca miłością bliźniego. Staropolskim obyczajem rozszerzmy ściany naszych domów. Przy każdym stole wigilijnym znajdzie się miejsce

dla bliźniego — uchodźcy lub sąsiada wilenianina zniszczonego przez wojnę.

Kto jednak mimo chęci najszczerzej nie będzie mógł przyjąć u siebie nikogo niech w inny sposób pomoże. Niech przyniesie odrobinę maki, krup, owoców, lub stodyczy, niech przyniesie trochę pieniędzy na zorganizowanie wigilii dla tych, którzy nie znajdują gościnności w domach prywatnych. Kto może niech przyniesie coś z odcieży, książek, nawet zeszyt lub ołówek.

Nie wstydzcie się ofiar najmniejszych.

Niech pobudką do czynu nie będzie to, co możemy dać, lecz to, że dać chcemy, że dać musimy.

Z pełnego serca dawajmy. Ofiary prosimy składać w lokalu Wilno, ul. Zamkowa 6—1 codziennie od godziny 9—14.

Ks R Świrkowski.

TEATR I MUZYKA

Teatr Miejski na Pohulancie

— Dziś, w czwartek, dn. 21 grudnia o godz. 19 — Państwowy Teatr Dramatyczny z Kowna gra sztukę V. Kréves-Mickievičiaus „Sarunas”.
— Jutro, w piątek, dn. 22. XII, o godz. 18 — „Dziaczego zaraz tragedia”.

— „Pastorałka” w Teatrze na Pohulancie. Na święta Teatr na Pohulancie przygotowuje misterium ludowe Leona S. Hillera — „Pastorałka”.

Teatr muzyczny „Lutnia”

— Dziś, w czwartek, dn. 21 grudnia o godz. 18 (6 wiecz.) — operetka „Madame Pompadour” z B. Halmirską w roli tytułowej.

— Reżyserzy W. Julicz i K. Wyrwicz-Wichrowski na wieczór sylwestrowy przygotowują tradycyjną **Rewię Sylwestrową**.

Teatr „Rewia” Światowid

— Dziś teatr nieczynny.
— W poniedziałek, dn. 25 b. m., o godz. 5 i 7 — wielka świąteczna premiera rewii p. t. „Kryzysowe święta”.

Teatr „Niebieski Pajacyk”

Mickiewicza 9
— W poniedziałek, dn. 25 grudnia t. j. „Boże Narodzenie” — grana będzie dwa razy, o godz. 11 rano i o 13 po poł. śliczna bajka p. t. „Jaś i Małgosia”. Bilety już do nabycia przy kasie — Mickiewicza 9.

Popis Konserwatorium Muzycznego im. M. Karłowicza

Dorocznym zwyczajem Konserwatorium Muzyczne urządziło w Teatrze na Pohulancie popis uczniów oraz tegorocznych absolwentów uczelni. Bogaty program obejmował różne dziedziny odtwórczości; najliczniej reprezentowany był oczywiście fortepian i od niego zaczęliśmy.

Z pośród licznej plejady młodych adeptów pianistyki zwrócić szczególną uwagę wybitny talent Steńdzińskiej (kl. prof. Krewer). Młoda pianistka (nawiasem mówiąc córka znakomitego wileńskiego malarza) posiada nadzwyczajne możliwości te i techniczne, szczególnie w zakresie techniki palcowej. W toccacie Leszetyckiego zdolności te szczególnie się uwydatniły.

Podzielwerówna i Stadkinówna należą już do rangi dojrzałych pianistek i potrafiły zrzucić z siebie uczniowską szatę i zaabstrahować się z doświadczeniami. Stadkinówna (kl. prof. Krewer) ma może więcej rysów indywidualnych. Podzielwerówna (kl. Dyr. Szpinalskiego) natomiast posiada bardzo wiele artystycznego umiaru i wyrobiony smak muzyczny, który szczególnie zauważalnym jest w utworach Chopina.

Uszajewówna i Jezierska (uczenice prof. Krewer) nie ustępują dwu poprzednim pianistkom. Różnica leży raczej w większej samodzielności tamtych. Obydwie panie mają poważne przygotowanie do samodzielnej pracy artystycznej.

Wyjątkowy talent zdradza Balerówna (kl. prof. Romaszkowej). Szczególnie imponująca przedstawia się technika palcowa młodej pianistki. Wykonanie chorału g-dur Bacha w przeróbce Businiego nie wahałam się nazwać znakomitą.

Fekeczówna (kl. prof. Romaszkowej) to typ pianistki o uosobieniu refleksyjnym. Dzięki temu Etuda es-moll Chopina szczególnie zyskała na wyrazie. W grze Lewandowiczówny (kl. prof. Romaszkowej) daje się zauważyć pewną skłonność do zacierania wyraźnych konturów. O ile utwory Debussy'ego takiego traktowania dźwięku wyraźnie wymagają, o tyle kompozy-

torzy romantyczni nie zawsze tej interpretacji chętnie się poddają.

Z klasy skrzypcowej prof. Ledóchowskiej poznaliśmy utalentowaną Bielską, która wykonaniem koncertu a-moll dowiodła niezłej techniki i inteligentnej interpretacji.

Z klas śpiewu słyszeliśmy uczniów prof. prof. Krzyżanowskiej, Święcickiej, Ludwiga i Hendrichówny.

Prof. Ludwig kładzie — moim zdaniem bardzo słusznie — nacisk na śpiew zespołowy. Niewątpliwie ta gałąź śpiewu najlepiej kształci młodych adeptów sztuki śpiewczej. Z zacieka-wieniem słuchaliśmy występu córki Pietraszkiewiczówna — Ługunówna — i Solwiński — Sank. Kwartet ze Strasz-nego dworu Moniuszki wypadł doskonale. Zabyłszy tu prześliczny sopran Pietraszkiewiczówny, kontrastował ciemny alt Ługunówny; Sank ma bardzo piękny głos i już dobrze nim włada. Sokoliński ulega pewnym manierom „tenorowym”. Śpiewa dużo lepiej niż dawniej, i robi niewątpliwie duże postępy.

Z klasy prof. Krzyżanowskiej śpiewała Szukiewiczówna wykazując stałe postępy in plus oraz Katin wywołony już całkowicie z wieżów szkolnych. W arii z Toski i z op. „Sadko” śpiewak wykazał bardzo dobre opanowanie manier, dobrze wyszkolony głos i wybitną muzykalność.

Filipowiczówna z klasy prof. Święcickiej posiada dobry materiał i dużą muzykalność.

Uzdolnienia młodej śpiewaczki wydają się iść szczególnie w kierunku pieśniarskim. Ładnie wypadła „Wiosna” Moniuszki.

Impresjonistyczna kompozycja Banaitisa nie daje szczególnego pola do popisu wokalisty.

Reasumując wyniki popisu podkreślić należy jego wysoki poziom świadczący o dużych wymaganiach kierownictwa i grona nauczającego. Popis był też dowodem pracy, jaka toczyła się w Konserwatorium mimo najbardziej niepomysłnych warunków, jakie kiedykolwiek miały miejsce.

UWADZE PAŃ DOMU!

Nasz znany w całej Litwie proszek do prania „SNAIGĖ”

swą wysoką jakością zajął należne mu pierwsze miejsce.

Prosimy wszystkie Szanowne Panie Domu — Wilnianki — WYMAGAĆ DO PRANIA SWEJ BIELIZNY TYLKO NASZEGO WYTWORU

„SNAIGĖ”

Jak go używać, prosimy dowiedzieć się, odwiedzając następujące pralnie:
1. Pralnia „Ryska”, W. Pohulanka 2, 2. Pralnia „Extra”, Poznańska 1, 3. Pralnia „Gdańska”, Niemiecka 12. Codziennie w godzinach pracy w wyżej wymienionych pralniach wytłumaczą i pokażą jak trzeba prać i używać proszku do prania „SNAIGĖ”

Z poważaniem
CHEMICZNA FABRYKA „VAIRAS”
Kaunas, Vytauto просп. 5, tel. 23458

Cena w detalu
1 paczka — lit. 1.20

Akuszerki

Akuszerka Śmiałowska
oraz Gabinet Kosmetyczny,
Ceny przystępne.
ul. Zamkowa 26 m. 6

Akuszerka Maria Laknerowa
przyjmuje od g. 9 rano do g. 7 wiecz.
— ul. Jakuba Jasińskiego 1-a—3 róg
ul. 3-go Maja obok Sądu.

Handel i Przemysł

Na Święta: sliżyki, babki i t. p. wyroby poleca piekarnia obwarzanków Bolesława Grzybowskiego, Tatarska 26.

Do Wilna, ulica Trocka 9, przeniosło się biuro „Zinia”. Wykonywa starannie i sumiennie wszelkie tłumaczenia na jęz. litewski i polski, pisze podania, przepisuje dokumenty, wypełnia blankiety, informuje o wybieraniu patentów i t. p.

Jedyny skład kilimów glinianych **Fr Awłosewicz**, Wilno, Wileńska 25, przyjmuje do sprzedaży komisowej kilimy i różne tkaniny zapewniając szybką sprzedaż.

Nauka i Wychowanie

„Instytut Nauk Języków” (dawn. Germanistyki) Wielka 2 m. 1. Nowe przystosowane kursy języka litewskiego, angielskiego, francuskiego, niemieckiego, rosyjskiego

Kursy Gminne i Licealne Sekcji Szk. Sr. Z. N. P są czynne. Zapisy do wszystkich klas codziennie w g. 16—18. Lokal: Gimnazjum Filomatów, Żeligowskiego 1 róg Wileńskiej

Sprzedaż i Kupno

Tani wyprzedaż materiałów bielskich i ubrań — Marian Sawicki, Wileńska 27—2.

Futro, b. piękne żrebce franc. — tania sprzedaż. Kalwaryjska 2 m. 9, godz. 10—12 i 16—18.

Okazja! Fachowy taksator oszacuje każdą rzecz: biżuterię, dywany, obrazy, meble i rozmaite rzeczy. Ul. Trocka Nr 5, Sklep okazjonalnych rzeczy, Kupno, sprzedaż i komis. Taksator Piotr Jelec.

Kupię aparat do powiększania zdjęć — używany. Zgłoszenia w red. pod „Aparat”

Koza biała uciekła we wtorek Odprowadzić za wynagrodzeniem pod adresem: Węglowa 9—1, Mościbrodzki.

„Leica” ostatni model III b. obiektyw Elmar, nowy do sprzedania. Ofiarę 2—11 od 14 do 16.

Płaszcz zimowy damski sprzedam 90 litów. W. Pohulanka 14—56.

Sprzedam antyki, meble, sztychy, szkło. Wivulskiego 8a—9. Od 10—17.

Lokale

Pokój do wynajęcia z osobnym wejściem z wygodami. Dobrze umeblowany. Witoldowa 35a m. 3.

lub 2 pokoje do wynajęcia z osobnym wejściem i wygodami. Telefon. Jakoba-Jasińskiego 16-17 (róg Sierakowskiego) także sprzedaje się fortepian.

Mieszkanie 6 pokojowe, luksusowe do wynajęcia — ul. Tartaki 19, tel. 478.

Praca

Buchalter-bilansista przyjmie jakkolwiek pracę w miejscu lub na wyjazd za skromne wynagrodzenie lub utrzymanie. Zgłosz. do Adm. Kurj. Wil. pod „M. N.”

Studentka med. U.S.B., przyjmie pracę pielęgniarki, nauczycielki do dzieci lub pomocnicy domowej. Zna buchalterię, pisze na maszynie. Może być na wyjazd. Zgłoszenia w redakcji „Studentka”.

Buchalterzy z Kowna otwierają z dn. 1 stycznia 1940 r. Biuro Buchalterne. Przyjmuje się prowadzenie ksiąg w języku litewskim zgodnie z prawodawstwem Litwy. Zainteresowana firma zechce kierować zgłoszenia do Kurjera pod „Buchalteria”

Pomorzanin (b. wojskowy) wyzsze wykształcenie bez środków do życia udziela lekcje niemieckiego (konwersację, pisze podania) tania ew. za pokój. Zgłoszenia „Pomorzanin”.

UWAGA ROLNICY!

W Wilnie prenumeratę i ogłoszenia do jedynego tygodnika polskiego „Chata Rodzinna” przyjmuje Administracja „Kurjera Wileńskiego”

Różne

Bridge. Pierwszorzędnym bridiżystą z Warszawy udziela lekcji bridge’a. Ceny przystępne. Oferty sub. „bridge”.

Łaźnie i wanny co iziennie. Parakamienna. Niemiecka 6.

Bezpłatnie informacje: Pisanie podań, tłumaczenia — tania. Sawicz 5—5; godziny 3.30—6.

Przed wybraniem nowego paszportu fotografujcie się — ul. Mickiewicza 4 m. 6 (III piętro). Tamże piszemy po litewsku podania, skargi, kwestionariusze urzędowe oraz tłumaczymy z innych języków.

Dwaj dziennikarze-uchodźcy młodzi przyjmą zaproszenia na święta. Oferta „Samotni”.

Proszę o zwrot za wynagrodzeniem zgubionych dnia 9 b.m. dokumentów na pocztę główną na imię A. i H. Gronczewskich ul. Sierakowskiego 27 — Sklep.

Zgubiono torebkę, zawierającą dowody osobiste na imię Scholastyki Bulhak i Franciszka Warszawy oraz 50 lt. Zwrócić za wynagrodzeniem — Nowogródzka 103—1

Zgubiono legitymację kolejową oraz rezolucję emerytalną na imię Marii Szedzianisowej ul. Bracka 13—5.

Zgubiono dowód osobisty № 1699 na imię Kazimierza Kundzicza, ul. Malinowa № 10—1.

Zgubiono dowód osobisty z potwierdzeniem obywatelstwa na imię Eugenii Bobrowskiej, ul. Trocka 9—1.

Skradziono 3 legitymacje kolejowe na imię Biełkowskiego Władysława, Michalina i Sabiny Biełkowskich, Podbrodzie, Bandurskiego 8.

Zgubiono legitymację nauczycielską na imię Marii Krywkówny, kolonia Wileńska 62.

Zgubiono dowód osobisty na imię Heleny Abramowiczówny.

Zgubiono dowód osobisty na imię Artura Honke. Znalazcę uprasza się o odniesienie za wynagrodzeniem, ul. Witoldowa 18.

Zginął piesek terier b. fryzowany z lewej strony i na boku, ciemne łatki, proszę oddać Antokolska 28 m. 3.

Zgubiono książkę wojskową wydaną przez PKU Wilno na imię Stanisława Kozakiewicza, zaulek Oszmiański 6—26.

Dom Bankowy M. BRAUM
Bank Dewizowy
Kaunas, Laisves al. 57. Tel. 26-775, 26 895, 26-975.
Kupuje i sprzedaje waluty, czeki i noty oraz papiery wartościowe po kursie dnia.
Załatwia wszelkie operacje bankowe.

Poszukiwanie zaginionych

Poszukiwani: Kto poszukuje:

Henryk Tydziński z Dubna na Wołyniu.
Mjr. Zygmunt Jarski z Warszawy. Por. Władysław Bieliński, syn Jana — 49 p.p. (11 P.A.L.).
Cygott Jan z Suwałk.
Płk. inż. Kazimierz Hertel, 7.IX był w Warszawie.
Krewnych i znajomych.

Wińczewski Antoni z Wiszniewa z żoną i siostrzenicą Elą Kubiską.
Ludmiła i Włodzimierz Głuchowscy z Łodzi (apteka, Narutowicza 6).
Kogokolwiek z 78 p. piechoty (7.IX był w Baranowiczach).

Członków Korpusu Sądowego Twierdzy Brzeskiej.
Otton Buczek, ur. 1918 r., zabrano 8.IX w Słonimie,
Nartowicz Bogusław — 5 p. lotn. w Lidzie, pilot.
Dr Paweł Kamieniecki, ppor. rez. z Łodzi, przeniesiony do Sokółki.
Aleksander Lukas.

Danusia Mańkowska, Irena Szejnkowska, przed wojną w Brześciu u/Bugiem.

Mirosław Monkiewicz, zaw. pchr. kawalerii (był p. Kutnem).
Marian Urbański.

Stanisław Chabras, kpr. pchr. 6 p.p. leg. 6 komp.
Por. dr Pakuła Stanisław K.O.P. Augustów, ostatnio widziany (około 17.IX) w Baranowiczach.

Izrael Samsonowicz z Częstochowy (z rodziną) oraz Natan Kac z Warszawy, (ul. Ciepla 3).

Kpt. Józef Sosenkiewicz, Skierniewice, 26 P.A.L.

Jánina Dziadulówna, Stałowa Wola k/Rozwadowa.
Makarewiczowa Ludmiła, lek.-dent. z dziećmi.
Jadwiga Wyszynska.

Edmund Nowakowski, stud. chemii, ost. zam. Wilno, Dom Akademicki, zginął 15.IX. 39.

Kto by wiedział o losie zaginionych, proszony jest o poinformowanie poszukujących według podanych adresów.

RADIO

CZWARTEK, dn. 21.XII.

Wilno i Kowno
12.00 — Z Kowna: Wiadomości Elty.
15.00 — Z Kowna: Muzyka obiadowa.
15.30 — Z Kowna: Wiadomości Elty.

Wilno
15.40 — Wiadomości z Wilna.
15.50 — Informacje w jęz. polskim.
17.30 — Muzyka z płyt.
17.45 — K. Kretowicz: Kwestie aprowizacji w Wilnie (po polsku).

Wilno i Kowno
18.00 — Muzyka z płyt.
18.30 — Wiad. z Wilna.

Wilno
18.40 — Informacje w jęz. polskim.

Wilno i Kowno
19.00 — Z Kowna: Wiad. Elty.

Wilno
19.15 — Muz. z płyt.
19.30 — informacje po żydowsku.

W Kownie prenumeratę i ogłoszenie do „Kurjera Wileńskiego” przyjmują Administracja „Chaty Rodzinnej”
Ożeszenie g-vé 12
Księgarnia „Stella” — 16 Vasario 1.

Zaginiecie uchodźcy

Informują nas o zaginięciu 54-letniego uchodźcy Teofila Tapisa, zam. przy ul. Kolejowej 19, w schronisku dla uciekinierzy-kolejarzy.
Tapis otrzymał przed parą dniami list od swoich dzieci z Gdyni. List ten podzielił na niego deprymującą. Tapis jest średniego wzrostu, ma ogoloną głowę i siwiejące blond włosy. Osoby, które coś o nim wiedzą proszeni są o poinformowanie jego żony zam. w schronisku przy ul. Kolejowej 19. (c).

Samobójstwo technicznymierniczego

Onegdaj w mieszkaniu przy ulicy Szepetyckiego 11, przy dźwiękach radia, wystrzałem z rewolweru w skroń popelniał samobójstwo 35-letni technicznymierniczy Zygmunt Zalewski. (c).

Właściciel willi w Połędzie zaczął w Wilnie

Ubiegłej nocy pogotowie ratunkowe wzywano do hotelu „Wenecja”, gdzie ulegli zaczadzeniu Władysław Bakajlis, właściciel willi w Połędzie, bawiący w Wilnie oraz jego żona Maria. Zostali uratowani.

Czyje instrumenty chirurgiczne

Policja kryminalna w jednej z meilin znalazła wielką ilość narzędzi chirurgicznych pochodzących z kradzieży.

Gdy chore masz płuca, stosuj BALSAM JEROZOLIMSKI

wyrobu Laboratorium OO. Bonifratru w Wilnie, plac Napoleona 6. Nr patenty 1971. Leczy on skutecznie katar płuca, bronchit, uporczywy kaszel, ułatwia wyksztuszenie, wpływa pobudzająco na apetyt i dobre samopoczucie chorego. Do nabycia w aptekach i składach aptecznych.

CENY OGŁOSZEŃ: Ogłoszenia tekstowe za 1 mm 75 cnt, za tekstem 60 cnt. Drobne 20 cnt za słowo. Kronika redakcyjna i komunikaty Lt 1 — za wiersz jednoszpaltowy. Ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne 50% drożej. Układ ogłoszeń 5-cio łamowy. Za treść ogłoszeń i termin ich druku Administracja nie odpowiada.

Leidėjai: Vytautas Stanevičius. Wydawca: Witold Staniewicz. Redaktorius: Vytautas Kiškis. Redaktor: Witold Kizkiskis. Spaustuvė „Zničius”, Wysk. Bandurskie g-vé 4. Tel. 3-40. Drukarnia „Zničius”, ul. Biskupa Bandurskiego 4. Tel. 3-40.